Immanuël
Gemeente van het Levende Woord

Jesjoea … kunnen wij Hem aanbidden?

Jesjoea … kunnen wij hem aanbidden?
Het antwoord op deze vraag is belangrijk, niet alleen omdat christenen moeten weten wat aanbidden is, maar ook omdat we door het ontdekken van wat aanbidden is, kunnen ontdekken wie aanbeden kan worden. Gezien de Bijbel oorspronkelijk in het Hebreeuws en Grieks geschreven is, moeten we bij onze studie beginnen met het onderzoeken van de Griekse en Hebreeuwse woorden die met ‘aanbidden’ vertaald zijn. Door de manier waarop de Griekse en Hebreeuwse woorden voor 'aanbidden' naar het Nederlands vertaald zijn, kan het helaas moeilijk zijn om uit een Nederlandse Bijbel te leren over aanbidden.

Meer dan tachtig procent van de keren dat het woord 'aanbidden' in de meeste Nederlandse Bijbelvertalingen voorkomt, staat het Hebreeuwse woord shachah of het Griekse woord proskuneo in de originele tekst, dus zijn dit de twee woorden waar we ons mee moeten bezighouden. Er zijn enkele andere woorden die soms met 'aanbidding' worden vertaald, maar deze hebben een meer specifieke betekenis, los van de notie van aanbidden en dienen anders vertaald te worden. Een voorbeeld hiervan is het Griekse woord latreuo, dat ‘om te dienen’ betekent en dat in een paar gevallen met ‘te aanbidden’ vertaald is.

Uit de studie van het Hebreeuwse woord shachah en het Griekse woord proskuneo blijkt dat beide woorden ‘neerbuigen’ betekenen. Het Hebreeuwse woord shachah (Strong 7812) wordt gebruikt wanneer men zich buigt of wanneer men knielt, vaak voor een meerdere of voor God. In de Staten Vertaling wordt het 166 keer vertaald met verschillende woorden, waaronder: ‘aanbidden’, ‘buigen’, ‘neerbuigen’, ‘eer bewijzen aan’.

Het Griekse woord proskuneo (Strong 4505) komt van de Griekse woorden ‘pros’, wat ‘voor’ of ‘aan’ betekent en ‘kuneo’, wat ‘te kussen’ betekent. Letterlijk betekent het ‘iemand de hand kussen als teken van eerbied’ en onder Oosterlingen: ‘op de knieën vallen en met het voorhoofd de grond raken als uiting van diepe eerbied’. Vandaar dat het in het Nieuwe Testament betekent: het knielen, hulde, eer of eerbied bewijzen of het smeken.

De voorbeelden van 'aanbidden' die in de Bijbel voorkomen, bevestigen dat men in de Bijbelse cultuur hén aanbad aan wie respect of eer werd betoond. Lot ‘aanbad’ (shachah) de vreemdelingen die naar Sodom kwamen, hoewel hij hen nog nooit eerder had gezien. Hij wierp zich voor hen neer om hen eerbied te betonen (Gen. 19:1). Mozes ‘aanbad’ (shachah) zijn schoonvader, die hij respecteerde en eerde (Ex. 18:7). Abigaïl ‘aanbad’ (shachah) David. Ze eerde hem door zichzelf neer te werpen. Deze drie voorbeelden staan niet op zichzelf en komen veel vaker voor; ze tonen aan dat wanneer iemand een ander wilde eren, hij zich voor hem neerwierp. De handeling van het neervallen heet ‘aanbidden’ en onthult het hart van de aanbidder, namelijk het betonen van respect en eer aan degene die aanbeden wordt.

Veel culturen anders dan de Bijbelse kennen de gewoonte om te buigen om respect of eer te betonen. De Japanners en Chinezen buigen voor de mensen die ze respecteren. In koninklijke paleizen van Europa was het gebruikelijk om te buigen (of voor vrouwen: om licht door de knieën te gaan) voor hen die een hogere rang bezaten. In feite was het ook in Nederland voor mannen gebruikelijk om voor elkaar te buigen en voor vrouwen om licht door de knieën te gaan om respect te tonen en soms zien we vandaag de dag nog dat men buigt of door de knieën gaat.

In sommige kerken is de gewoonte om voor God te buigen gewijzigd in een knieling of een ondiepe buiging van de knie. Zo knielen mensen in de rooms-katholieke kerk vaak met een ondiepe buiging van de knie om hun respect voor God te tonen. Al voert men in de meeste protestantse kerken niet langer een volledige buiging uit, wel buigen kerkgangers nog hun hoofd in gebed, als teken van respect. Het is belangrijk om te beseffen dat zowel de Bijbelse als in de moderne 'aanbidden' (het neerbuigen) de uiterlijke handeling van het buigen de innerlijke gesteldheid van respect en eer onthult.

Wanneer het woord shachah in de Hebreeuwse tekst voorkomt, of proskuneo in de Griekse tekst, verwijzen ze meestal naar de handeling van het neerbuigen zoals de volgende voorbeelden laten zien.

Genesis 23:7 Toen stond Abraham op, en boog zich neder [shachah] voor het volk des lands, voor de zonen Heths;

Genesis 33:3 En hij (Jacob) ging voorbij hun aangezicht heen, en hij boog zich [shachah] zeven malen ter aarde, totdat hij bij zijn broeder (Ezau) kwam.

Genesis 42:6 Jozefs broederen kwamen, en bogen zich [shachah] voor hem, met de aangezichten ter aarde.

Mattheüs 18:26 De dienstknecht dan, nedervallende [proskuneo], aanbad hem, zeggende: Heer! wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.

Uit bovenstaande verzen blijkt duidelijk dat mensen ‘zich bogen’ voor anderen of hen ‘aanbaden’. Een studie van de Griekse en Hebreeuwse woorden en hoe zij worden vertaald, toont iets anders - iets dat vele christenen heeft misleid. In veel Bijbelvertalingen worden de woorden shachah of proskuneo, wanneer deze gebruikt worden voor personen onderling, vertaald met ‘neerbuigen’ of een soortgelijk woord. Echter, wanneer shachah of proskuneo verwijst naar een persoon die ‘neerbuigt’ voor God of Jesjoea, gebruiken de vertalers bijna altijd het woord 'aanbidden’.

Drie typische voorbeelden:

1. Exodus 24:1 Daarna zeide Hij tot Mozes: Klim op tot JHWH, gij en Aaron, Nadab en Abihu, en zeventig van de oudsten van Israël; en buigt u neder [shachah] van verre!

2. Exodus 33:10 Als het volk de wolkkolom zag staan in de deur der tent, zo stond al het volk op, en zij bogen zich [shachah], een ieder in de deur zijner tent.

3. Johannes 4:24 God is een Geest, en die Hem aanbidden [proskuneo], moeten Hem aanbidden [proskuneo] in geest en waarheid.

Uit bovenstaande verzen blijkt dat er sprake is van een patroon dat vele christenen een verkeerd begrip heeft gegeven van ‘aanbidden’. Wanneer de Hebreeuwse of Griekse woorden voor aanbidden

verwijzen naar mensen die andere mensen ‘aanbidden’, gebruiken vertalers het woord ‘buigen’. Wanneer echter de handeling van aanbidden op God of Jesjoea is gericht, gebruiken de vertalers het woord 'aanbidden' in hun vertaling. Deze manier van vertalen doet de lezer begrijpelijkerwijs geloven dat alleen God en Jesjoea worden ‘aanbeden’. Hoe kan van een persoon die de Nederlandse vertaling leest, verwacht worden dat hij weet dat het Bijbelse ‘aanbidden' niet alleen voor God en Jesjoea bedoeld is, wanneer zijn Bijbel het woord 'aanbidden' alleen naar hen laat verwijzen? Dat kan hij niet. Dus, hoe triest ook, het is begrijpelijk dat mensen die de Nederlandse Bijbel lezen, concluderen dat Jesjoea wel God moet zijn, omdat Jesjoea wordt ‘aanbeden’.

Als Bijbelstudenten moeten we de feiten op een rijtje krijgen. ‘Aanbidden’, ofwel voor iemand buigen, toont eerbied en respect. Het kan gericht zijn op ieder persoon die men wil eren, zelfs, zoals we eerder in het geval van Lot zagen, een vreemdeling. Dat mensen Jesjoea ‘aanbidden’ maakt hem niet méér God dan dat het ‘neerbuigen’ van Abraham de Hettieten tot God zou maken. Het Grieks en Hebreeuws moeten consequent vertaald worden. Als dat gebeurt, zullen we zien dat mensen andere mensen en God ‘aanbaden’ (of ze ‘bogen zich neer’ tot andere mensen en God). In de Bijbelse praktijk ontvangen superieuren, koningen, God en Jesjoea het vaakst eerbied of aanbidding.

Er zijn momenten waarop het niet gepast is om iemand te eren of hem te ‘aanbidden’. Zo zegt God dat het verkeerd is om te buigen voor (shachah; aanbidden) andere goden (Ex. 23:24). Dat is volkomen logisch. Hoe kan een persoon met enige oprechtheid God én een afgod eren? Een andere zaak betrof Petrus, die inzag dat het voor Cornelius niet gepast was om voor hem te buigen (proskuneo, aanbidden), hoewel Cornelius Petrus respecteerde. Petrus voelde zich niet superieur aan Cornelius en het accepteren van dit eerbetoon zou het verkeerde signaal hebben gegeven aan Cornelius, daarom stopte hij hem (Handelingen 10:25-26). Op gelijke wijze stopte de engel Johannes hem te ‘aanbidden’. Johannes dacht dat de engel superieur aan hem was en begon hem te 'aanbidden'. De engel moest hem corrigeren en herinnerde hem eraan dat hij slechts een ‘mededienaar’ was (Opb. 22:8-9).

In het volgende vers vinden we een verslag van de profeet Nathan die koning David bezocht.

1 Koningen 1:23 En zij gaven den koning te kennen, zeggende: Zie, de profeet Nathan is daar; en hij kwam voor het aangezicht des konings, en boog zich [shachah] voor den koning op zijn aangezicht ter aarde.

Nathan was een profeet van God en toch had hij er geen probleem mee om koning David te ‘aanbidden’, dat wil zeggen: om zich voor hem neer te buigen. Het is volkomen gepast om te buigen voor een koning (te aanbidden). Het zou voor Nathan echter onjuist geweest zijn om voor David te buigen om vervolgens te buigen voor iemand in Davids hof, waarvan hij wist dat diegene een complot plande tegen David. ’Aanbidden’ is dus geen betekenisloze handeling. Ware aanbidding komt voort uit het hart. Dat is de reden waarom Mordechai niet voor Haman wilde buigen, omdat Haman een vijand van de Joden was (Esther 3:2; 9:10). Toen de vrouwen echter Jesjoea ontmoette toen zij naar zijn graf gekomen waren, ‘aanbaden’ ze hem en zij waren hierin correct, omdat hij hun koning was, en ze hem hiermee eerden en respecteerden.

Wanneer iemand zichzelf aan de voeten van een koning plaatste, met het gezicht naar beneden, betoonde hij zijn respect en eer.

2 Samuël 14:22 Toen viel Joab op zijn aangezicht ter aarde, en boog zich [shachah], en dankte den koning; en Joab zeide: ‘Heden heeft uw knecht gemerkt, dat ik genade gevonden heb in uw ogen, mijn heer koning! Omdat de koning het woord van zijn knecht gedaan heeft’.

In dit vers kozen Nederlandse vertalers om het Hebreeuwse woord shachah (neerbuigen of aanbidden) te vertalen met de uitdrukking ‘boog zich’ om de aard van Joab’s handelen weer te geven. Hoewel de zinsnede ‘boog zich’ het doel van de handeling van Joab toont, kan de Nederlandse lezer nooit inzien dat Joab David ‘vereerde’, omdat het Hebreeuwse woord shachah niet vertaald is met 'aanbad'. Zonder twijfel zou, wanneer Joab voor God op zijn aangezicht zou zijn gevallen, vertaald zijn met: Joab 'aanbad' God.

1 Samuël 24:9 Daarna maakte zich David ook op, en ging uit de spelonk, en hij riep Saul achterna, zeggende: Mijn heer koning! Toen zag Saul achter zich om, en David boog zich [shachah] met het aangezicht ter aarde en neigde zich.

Saul joeg David achterna om hem te doden en David en zijn mannen vermeden Saul. Op enig moment ging Saul een grot in om zijn behoefte te doen, zonder zich te realiseren dat David en zijn mannen ook in de grot waren. Davids mannen spoorden hem aan Saul te doden, maar in plaats daarvan sneed hij een stuk van de kleding (tsitziet) van Saul. Nadat Saul de grot verliet, kwam David naar buiten en boog zich voor Saul en toonde hem het kledingstuk om aan te tonen dat hij Saul nooit kwaad zou doen. David boog zich voor Saul in zijn poging hem ervan te overtuigen dat hij hem nog steeds eerde en zich niet de troon probeerde toe te eigenen.

Het neerbuigen voor de koning, hem ‘aanbidden’, was een manier om respect te betonen aan de koning, wat, vanzelfsprekend, betekende dat de persoon de intentie had de koning te gehoorzamen. Gehoorzaamheid is dus een integraal onderdeel van het aanbidden van God of een koning. Het uiterlijk vertoon van de buiging is niet werkelijk ware aanbidding, wanneer het hart geen intentie heeft om te gehoorzamen. Wanneer een persoon voor de koning komt en zich voor hem buigt, maar niet van plan is hem te gehoorzamen, dan is de buiging betekenisloos en bedrieglijk. We zien dit gebeuren bij Adonia. Hij boog zich voor koning Salomo, maar beraamde ondertussen plannen tegen hem.

1 Koningen 1:53 Daarop liet koning Salomo hem van het altaar halen. Toen hij binnengetreden was, boog [shachah] hij zich voor koning Salomo neer, waarop Salomo tot hem zeide: Ga naar uw huis. Adonia was een halfbroer van Salomo en wilde zich Davids troon toe-eigenen. Maar Salomo liet weten dat wanneer Adonia het juiste zou doen, Adonia’s leven zou worden gespaard. Dus kwam Adonia en ‘aanbad’, boog zich neer voor koning Salomo als teken van eer en respect, wat impliceerde dat hij gehoorzaam zou zijn. Eigenlijk was Adonia’s gebaar onoprecht en hij werd uiteindelijk ook terechtgesteld (1 Koningen 2:25). Onoprecht buigen zou vergelijkbaar zijn met Jesjoea ‘Heer' noemen, maar niet doen wat hij heeft gezegd (Matt. 7:21-23). Het moet zo zijn dat de daad van aanbidden uit een hart van aanbidding komt.

We hebben gezien dat het Nederlandse woord 'aanbidden' in de vertaling van de Schrift vaak alleen gebruikt wordt in relatie tot God en Jesjoea, waardoor dikwijls wordt aangenomen dat alleen God en Jesjoea kunnen worden 'aanbeden', of zelfs dat Jesjoea wel God moet zijn. Deze korte studie moet duidelijk hebben gemaakt dat iedereen die eer en respect verdient, kan worden 'aanbeden'. In de Bijbelse cultuur bleek de 'aanbidding' van iemand uit het buigen voor diegene. In de hedendaagse westerse maatschappij is het echter niet onze gewoonte om voor gezagsdragers te buigen (maar wel voor de koning). Toch eren en respecteren we hen, en in sommige gevallen komt daar

gehoorzaamheid bij. Wanneer we vandaag de dag een achtenswaardig persoon eren door hem 'heer' te noemen of door geschenken te geven, noemen we dat geen 'aanbidding', maar in feite zijn die handelingen een manier waarop we in de westerse samenleving iemand zouden 'aanbidden'.

In de moderne westerse samenleving 'aanbidden' we onze gezagsdragers op een andere wijze dan mensen in de Bijbel hun gezagsdragers aanbaden, maar de essentie van het eren en respecteren is hetzelfde. We moeten inzien hoe de Bijbelse gewoonte van het zich neerbuigen voor iemand als daad van aanbidden overdrachtelijk kan worden gemaakt in onze moderne wereld. Als we zien dat de handeling van het buigen in de Bijbelse cultuur de uiterlijke vorm was, die voortkwam uit een hart van respect en eer, dan komen we tot de vraag: 'Hoe zouden we heden iemand tonen dat we hem respecteren en eren?'

Hier zijn enkele noties om te overwegen:
Als we een vriend eren en respecteren, dan tonen onze handelingen dat aan doordat we ons op hem richten en niet alleen op onszelf. Op dezelfde manier tonen we ons respect en eerbied voor God en Jesjoea door hen tot ons middenpunt te maken en God en Jesjoea onze tijd en aandacht te geven. Dit is vooral van belang wanneer men deelneemt in een geestelijke of religieuze handeling. Een persoon die een gemeente bezoekt, moet zich bijvoorbeeld richten op God en Jesjoea zonder dat hij zijn geest toestaat af te dwalen naar de beproevingen en moeilijkheden die het leven vaak in beslag nemen.

Als we een vriend eren en respecteren, dan besteden we tijd met hem en vooral met dingen die hij wil doen. Op dezelfde manier tonen we ons respect aan God door te doen wat Hij wil dat wij doen. We moeten ons leven onderzoeken op onze tijdsbesteding. Brengt onze activiteit glorie aan de Heer of is het iets dat gewoon leuk is? Besteden we bijvoorbeeld meer tijd aan tv kijken dan aan iets wat God of Jesjoea zou dienen? Door eenvoudig een inventarisatie van onze tijd te maken, kunnen we gemakkelijk bepalen wat voor ons het meest belangrijk is in het leven. Als we merken dat we niet genoeg tijd aan de dienst aan God besteden, dan moeten we ons zelf erop toeleggen te veranderen.

Bijbels gezien zouden we, wanneer we de koning 'aanbidden', een poging doen hem te gehoorzamen. Jesjoea zei: 'Wanneer gij Mij liefhebt, zult gij Mijn geboden bewaren'. Wij vergeten vaak dat wij geboden hebben te onderhouden. In feite zijn het er velen die we moeten gehoorzamen. Wanneer we zeggen dat we God en Jesjoea aanbidden, dan moeten we hen gehoorzamen. Iedere Christen, die God en Jesjoea wil aanbidden, moet dit met respect en eerbied in zijn hart kunnen uiten.

http://www.biblicalunitarian.com/videos/can-we-worship-jesus-christ

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord
Telefoon 078 6990097, Mobiel 0629 065138
Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl
Web: http://www.immanuel-gemeente.nl

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van JHWH onze kracht is.
Plaats van samenkomst: "De Havenkerk", Ieplaan 9, 2951 CB Alblasserdam, om 10.30 uur